

Samenvatting project biologische witlof

In samenwerking tussen Proeftuin Zwaagdijk en Praktijkonderzoek Plant & Omgeving - Lelystad werd in de jaren 2000-2002 een onderzoeksproject uitgevoerd met als doel de teeltzekerheid, opbrengst en kwaliteit van biologische witlof te vergroten. Onderzoek werd toegespitst op bemesting en bestrijding van onkruid tijdens de teelt van witlofpennen. In de trek werden verschillende soor-

ductie of kwaliteit van de productie noch op de kwaliteit na bewaring. Een overbemesting met 160 kg N als rundveedrijfmest per ha leidde in 2001 tot een verhoging van het N-totaal gehalte in de wortel met 0,2%. Het afbranden van onkruiden in de rij bood goede perspectieven wanneer de witlofplanten in het 2^e-3^e bladstadium verkeerden. De witlofplanten herstellen vrij snel. Later afbranden

mesten met varkensgier leverde een grotere productie op dan wanneer direct na de start met toedienen werd begonnen. Bij het hanteren van een hoge EC van 3,0 vanaf de start om zoveel mogelijk nitraatstikstof toe te dienen daalde de totale productie in vergelijking met het handhaven van een gangbare EC van 2,0. Het toedienen van Siapton (afkomstig van bloedafval) of Vitrasol

oogst. Het percentage pit was, wanneer er betrouwbare verschillen tussen de behandelingen waren, zonder bemesting hoger dan bij toepassing van het PAV-schema.

Uit rassenproeven bleek dat in 2000 Totem het beste ras was voor de vroege trek. In de winter trek van 2002 kwamen Focus en Atlas als de betere rassen naar voren. De rassenkeuze voor de biologische vroege trek kan duidelijk verschillen van de gangbare trek. In sommige jaren veroorzaakte de witlofmineervlieg een flinke aantasting in biologisch geteelde wortels, waardoor in de vroege/winter trek ook de witlofkroppen worden aangetast.

Vervolgonderzoek

Inmiddels is op advies van de LTO-Gewascommissie witlof een nieuw project goedgekeurd met als titel: 'Productieverbetering van biologische witlof en beheersing van schimmelziekten met GNO's (gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong). Proeftuin Zwaagdijk en PPO Lelystad werken in dit project gezamenlijk aan verdere verbetering van de productie van biolof. Hierbij wordt veel aandacht besteed aan biologische bestrijding van de gevreesde schimmelziekten *Phytophthora* en *Pythium*. Resultaten uit dit onderzoek bieden gangbare bedrijven mogelijkheden om de inzet van chemische middelen verder te beperken.

Gijs van Kruistum

PPO Lelystad

Jan de Lange

Proeftuin Zwaagdijk
0228-563164

Telefoonnummers leden landelijke gewascommissie

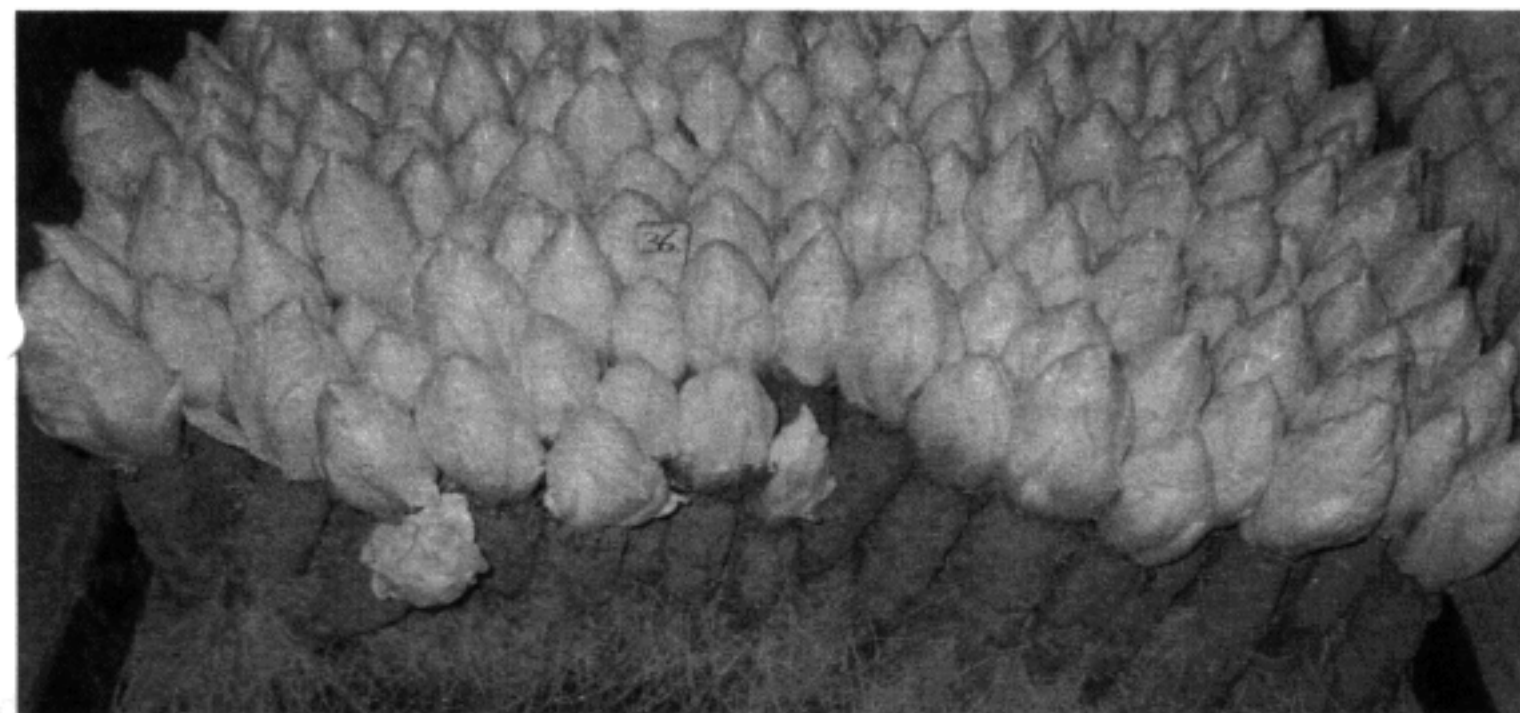
Roel Spruit, Nibbixwoud
Tel.: 0229 - 57 16 61

Egbert Bruins, IJsselmuiden
Tel.: 038 - 331 13 12

Cees van Hooijdonk, Rijsbergen
Tel.: 076 - 596 80 78

Mat Kersten, Sevenum
Tel.: 077 - 467 31 57

Jan van de Velde, Dreischor
Tel.: 0111 - 40 19 60

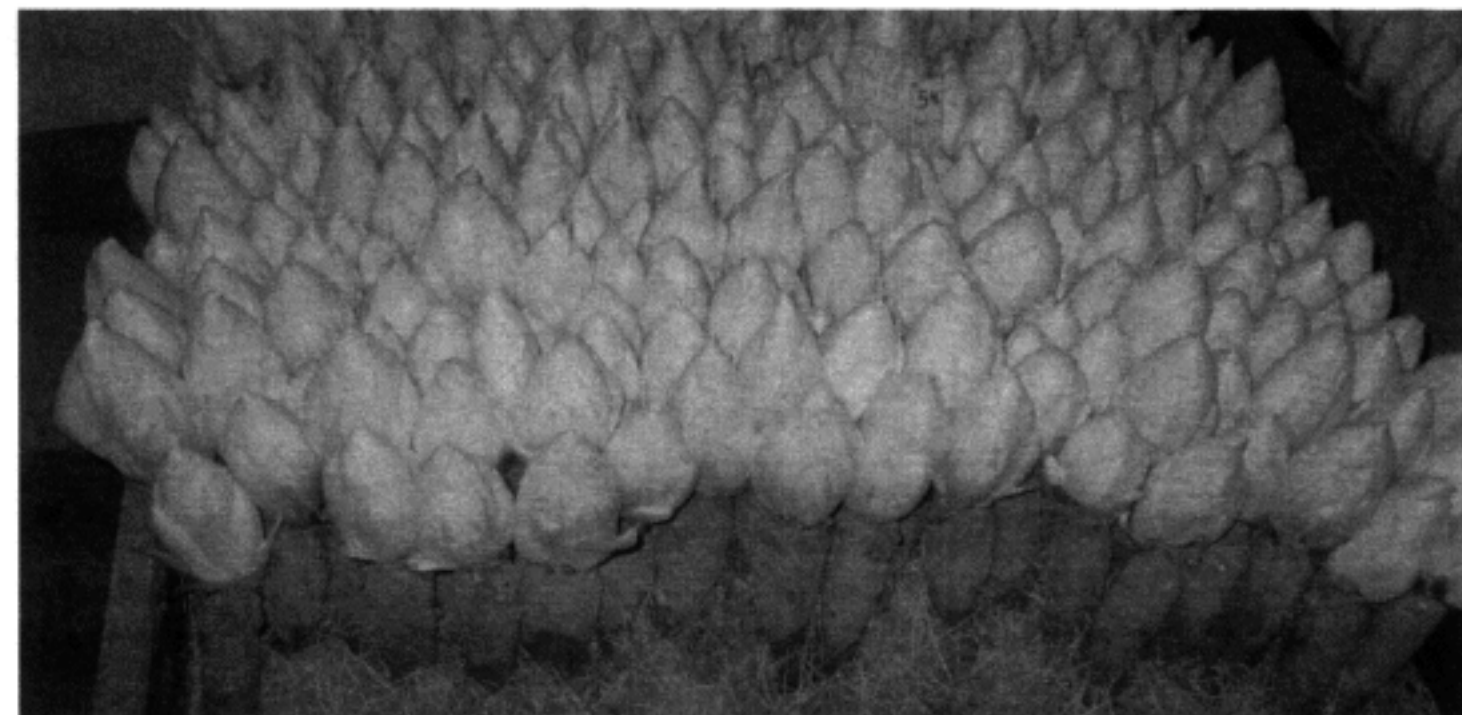

Platine met varkensgier vanaf een week na de start van de trek

ten biologische meststoffen en rassen vergeleken. Het project werd mogelijk gemaakt door het Productschap Tuinbouw, Interpolis en Provincies Noord-Holland en Flevoland. De uitgevoerde onderzoeken staan beschreven in afzonderlijke verslagen van PPO Lelystad en Proeftuin Zwaagdijk. In de verslagen van 2002 werd deze gezamenlijke samenvatting opgenomen. Bijmesten op het veld met 30 kg N in de vorm van bloedmeel of EcoNaturel N8 had in het algemeen weinig invloed op het pengewicht, pro-

leidde tot productieverlies. Wanneer de ammonium in varkensdrijfmest werd omgezet naar nitraat en deze mest tijdens de trek werd toegediend kon bij Atlas, Focus en Platine een productieverhoging van globaal 20% worden bereikt. Bij Tabor resulteerde bemesting met Chilisalpeter of het PAV-schema tot een verhoging van de totale productie. Met opgezuiverde varkensdrijfmest in de vorm van Nutrigold werd een productietoename tot 60% behaald. Een week na de start van de trek beginnen met bijbe-

(bietvinasse) tijdens de trek kan ook tot een stijging van de productie leiden. Het bemesten met biologische mest of kunstmest leidde in het algemeen tot een toename van de ziektedruk tijdens de trek. Nader onderzoek is nodig om ziekten in biologische trek van witlof met natuurlijke middelen te beheersen. Gevoeligheid van de verschillende rassen voor bepaalde afwijkingen na bewaring bepaalden in combinatie met de voeding tijdens de trek en de forceerperiode de houdbaarheid van de witlof na de

platine zonder bemesting, PTZ februari 2002